

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **M. A. A.,**

nar.,
státní příslušnost: Marocké království,
t. č. v ,

proti

žalovanému:

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a
eskort,
sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2023, č. j. KRPA-365704-29/ČJ-2022-000022-MIG,

takto :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě se zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o tom, že se podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) prodlužuje doba zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

policie hl. m Prahy ze dne 12. 11. 2022, č. j. KRPA-365704-19/ČJ-2022-000022-MIG, a to o 90 dnů.

2. Žalobce uvedl, že opakující se prodlužující délka zajištění byla stanovena nepřiměřeně bez řádného odůvodnění. Odůvodnění je obecné, nezohledňuje konkrétní situaci žalobce. Poukázal na mimořádnost institutu zajištění a fakt, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli, kdy pokud správní orgán nepostupuje v řízení aktivně a svědomitě a bez rozumného důvodu nepřetržává řádný postup směřující k vyhoštění, přestává být zajištění oprávněné. Je zde povinnost správního orgánu posuzovat skutečnosti odůvodňující prodlužování zajištění, tyto musí být adekvátně doloženy. Pokud nejsou tyto podmínky respektovány, nemá příslušná skutková podstata oporu ve spise. Z rozhodnutí není zřejmé, na základě čeho se žalovaný domnívá, že k vystavení náhradního cestovního dokladu a realizaci vyhoštění dojde během lhůty prodloužení zajištění. Žalovaný uvádí, že dobu zajištění stanovil s ohledem na předpokládanou složitost přípravy vyhoštění, není však jasné, z jakého důvodu se žalovaný domnívá, že bude možné vyhoštění realizovat právě ve lhůtě 90 dnů. Zdůvodnění doby zajištění není dostatečně určité. Tato doba záleží na spolupráci s marockým velvyslanectvím, které však nedalo žádnou časovou představu o tom, kdy a zda vůbec by mělo k vydání dokladu dojít. Žalovaný uvádí, že dokumenty pro ověření byly odeslány na Velvyslanectví Marockého království 8. 12. 2022, avšak ke dni vydání rozhodnutí žalovaný neevidoval reakci. Za více než 90 dnů nebyla ověřena totožnost žalobce. Žalobce má za to, že dosavadní postup v řízení svědčí spíše o nemožnosti uskutečnění vyhoštění. Žalovaný uvádí, že doba ověření je u marockých státních občanů individuální, nelze v žádném případě stanovit přesnou lhůtu. Dle žalobce má neschopnost příslušného státu vydat náhradní cestovní doklad relevanci pro hodnocení reálného předpokladu uskutečnitelnosti vyhoštění. Hodnocení reálnosti předpokladu vyhoštění je založeno na pravděpodobnosti.
3. Žalobce dále namítá, že žalovaný pouze přepsal důvody pro zajištění z předchozího rozhodnutí o zajištění, přidal pouze sdělení o nereakci Velvyslanectví Maroka na písemný dotaz ze dne 6. 1. 2023 a na telefonický dotaz ze dne 31. 1. 2023. Důvody pro rozhodnutí o prodloužení zajištění zůstaly nezměněny. Žalovaný pracoval se stejnými informacemi jako v předchozím rozhodnutí, jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Dle žalobce měl žalovaný použít některé ze zvláštních opatření. Posouzení této možnosti není dostatečné. Není zřejmé, z čeho žalovaný dovodil, že by žalobce opatření nerespektoval. Nelze připustit paušalizované rozhodování. V případě žalobce bylo jako důvod pro jeho zajištění to, že se na území ČR nacházel nelegálně pouhý jeden den 11. 11. 2022. Nepáchal jinou protiprávní činnost.
4. Žalobce v žalobě také navrhl přiznání odkladného účinku žalobě. Trváním zajištění by mu dle jeho názoru vznikla nepoměrně větší újma, než jaká vznikne jeho přiznáním, docházelo by k porušování jednoho ze základních lidských práv na osobní svobodu a nedotknutelnost.
5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Má za to, že v napadeném rozhodnutí uvedl skutečnosti, které ho vedly k vydání žalobou napadeného rozhodnutí o prodloužení doby zajištění, bylo vysvětleno prodloužení o 90 dnů. Následně žalovaný poukázal na okolnosti zajištění žalobce, jeho zajištění a rozhodnutí o prodloužení. Dále uvedl, že k přípravě a realizaci samotného správního vyhoštění je příslušné Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ŘSCP“) které zajišťuje letenku nebo vyjednává průvoz žalobce přes jiné státy Evropské unie, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčené státy a komunikuje se Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

státem o vzetí cizince zpět do domovského státu. Při vydání rozhodnutí bylo vycházeno z vyjádření ŘSCP doručeného žalovanému dne 1. 2. 2023. Jelikož nebylo možné zajistit v době trvání dosavadní lhůty zajištění žalobce realizaci jeho správního vyhoštění, přistoupil žalovaný k jejímu prodloužení o 90 dnů, a to s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Kroky k ověření totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu byly již podniknuty a následná realizace správního vyhoštění žalobce v době prodloužení zajištění je potencionálně možná. Žalovaný je nucen vyčkat reakce dožadovaného státu, přičemž doba vydání náhradního cestovního dokladu je různá. Obvykle se tato doba u států z třetích zemí pohybuje kolem 40-60 dnů (dle individuálního případu může být i delší), je nutné si však uvědomit, že tato doba se odvíjí od poskytnutých informací cizincem v rámci sepisování žádosti o ověření totožnosti. Doba ověřování totožnosti u osob uvádějících státní příslušnost Marockého království je ze strany Velvyslanectví Maroka individuální a nelze v žádném případě stanovit přesnou lhůtu pro ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu. K uvedené době 40-60 dnů potřebné k ověření totožnosti žalobce a následnému vydání náhradního cestovního dokladu je nutno přičíst i dobu cca 30 dnů uvedenou ve sdělení ŘSCP ze dne 1. 2. 2023 potřebnou k zajištění eskorty žalobce. K námitce, že se měl žalovaný nedostatečně vypořádat s možností uplatnit tzv. zvláštní opatření dle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců, žalovaný uvedl, že k této možnosti se dostatečně vyjádřil na straně 4 až 6 rozhodnutí. Po zhodnocení dosavadního chování žalobce s ohledem na způsob jeho vstupu a pobytu na území dospěl žalovaný k závěru, že v jeho případě existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude z jeho strany zmařen, a proto nebyl nucen na místo zajištění žalobce uložit mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření. K tomu poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 20/2016-38.

6. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
7. Dle úředního záznamu ze dne 11. 11. 2022 byla téhož dne provedena pobytová kontrola žalobce, kdy bylo zjištěno, že nedisponuje žádným cestovním dokladem ani povolením k pobytu a žalobce byl zajištěn.
8. Při výslechu žalobce sdělil, že je zdravý. Vycestoval z Maroka asi před dvěma měsíci. Přejel do Tunisu, poté letecky do Turecka, kde byl asi 3 dny. Poté jel do Řecka a Makedonie, následně přes Srbsko se dostal do Maďarska, kde přešel plot na hranicích. Bylo to asi 7. 11. 2022. Poté šel po dálnici na parkoviště kamionů, schoval se pod kamion a takto odjel na Slovensko. Poté přestoupil na jiný kamion, o kterém myslel, že jede do Rakouska, ale omylem se dostal do ČR. Na cestu měl 3 000 euro, ty utratil za cestu do Turecka a Maďarska. V Maroku má nemocné rodiče, chce jim pomoci. Chtěl by si vydělávat peníze v Itálii, kde mu kamarád přislíbil práci. Cestovní doklad nechal převaděči v Turecku. Ví, že nemá oprávnění k pobytu. V ČR nikde nebydlí, nemá žádné finanční prostředky. Je svobodný a bezdětný. Celou rodinu má v Maroku, vědí, že odjel pracovat, ale nevědí, že jel do Evropy. Na území ČR nemá žádné vazby. O udělení mezinárodní ochrany nežádal, chce tak učinit v Itálii. ČR jen projíždí, je zcela bez prostředků. Nemá zdravotní pojištění. Nechce vycestovat zpět, chce do Itálie. Není mu známa žádná překážka vycestování. V zemi původu jsou špatné životní podmínky, odjel z finančních důvodů. Ve vlasti mu ale nic nehrozí. Může se tam vrátit k rodičům, ale nechce se mu tam.
9. Rozhodnutím Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy č. j. KRPA-365704-16/ČJ-2022-000022-MIG ze dne 12. 11. 2022 bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU v délce 2 roky. Počátek této doby byl určen od okamžiku, kdy uplyne doba stanovená k vycestování. Doba k vycestování byla stanovena do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

10. Téhož dne vydalo Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy rozhodnutí č. j. KRPA-365704-19/ČJ-2022-000022-MIG, kterým bylo rozhodnuto o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění, a to na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.
11. Součástí správního spisu je informace cizinci o možnosti využít dobrovolného návratu ze dne 12. 11. 2022.
12. Součástí spisu je dále žádost o zjištění totožnosti a náhradního cestovního dokladu ze dne 12. 11. 2022. Dále je rovněž součástí spisu sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 1. 2. 2023 (doručeno žalovanému téhož dne), č. j. CPR-37653-7/ČJ-2022-930311-T259.
13. Dne 3. 2. 2023 bylo vydáno napadené rozhodnutí, kterým bylo prodlouženo zajištění žalobce podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců o 90 dnů.
14. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
15. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*
16. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*
17. Stěžejní námitkou žalobce je, že se domnívá, že odůvodnění žalovaného je nedostatečné. Není zřejmé, z čeho žalovaný dovodil možnost ověření totožnosti žalobce, vydání náhradního cestovního dokladu a možnost realizace správního vyhoštění ve lhůtě prodloužení zajištění o 90 dnů. Tuto námitku soud důvodnou neshledal.
18. Zajištění cizince představuje zásadní omezení jeho osobní svobody, tedy jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Proto je přípustné jen za podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců a návratovou směrnicí, ale především ústavním pořádkem ČR (čl. 8 Listiny základních práv a svobod, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva, dále jen „ESLP“, ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Velké Británii, stížnost č. 13229/03). Jedná se o jedno z kritérií, jímž se posuzuje soulad zbavení osobní svobody s čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Podle ESLP lze zbavení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv ospravedlnit pouze probíhajícím vykošťovacím nebo vydávacím řízením. Pokud takové řízení není vedeno s náležitou pečlivostí, zajištění přestává být v souladu s tímto ustanovením. Je tedy nutné posuzovat, zda délka řízení o vyhoštění nebyla nepřiměřeně dlouhá (rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 15. 11. 1996 ve věci Chahal proti Spojenému království, stížnost č. 22414/93). Správní orgány jsou povinny při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění aktivně a svědomitě postupovat v řízení o správním vyhoštění, aby důvody trvajících zajištění byly ospravedlnitelné. Pokud však tento řádný postup směřující k vyhoštění cizince nepřetržuje po celou dobu zajištění bez rozumného důvodu, zajištění cizince přestává být oprávněné (rozhodnutí ESLP ze dne 11. 10. 2011 ve věci M. a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 41416/08).

19. Při přezkumu rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ve správním soudnictví jsou soudy povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné a zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli. Bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v řízení o vyhoštění by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů. Správní orgán proto musí především zdůvodnit, jaké kroky směřující k vyhoštění dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat.
20. Předpokladem prodloužení zajištění je také skutečnost, že vyhoštění bude alespoň potenciálně možné (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Nezákonnost rozhodnutí o prodloužení doby zajištění nezpůsobují problémy při získávání náhradních cestovních dokladů, pokud je výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný, žalovaný nebyl při přípravě vyhoštění pasivní a zdržení vyhoštění bylo způsobeno výlučně pasivitou orgánů cizincovy země původu v kombinaci s tím, že sám cestoval bez cestovních dokladů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Azs 353/2018-20, ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015-40, či ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015-62).
21. V rozhodnutí ze dne 24. 10. 2022, č. j. 10 Azs 189/2022-44, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Současně NSS upozorňuje, že celková doba zajištění stěžovatele nepřekročila ani v okamžiku vydání tohoto usnesení maximální možnou délku zajištění, která je v tomto případě až 365 dnů [§ 125 odst. 2 písm. c) ve spojení s § 125 odst. 3 zákona o pobytu cizinců]. Ostatně ke komplikacím správního vyhoštění přispělo především jednání stěžovatele, který se při zadržení neprokázal dokladem totožnosti. Žalovaná či jiné správní orgány nemohou rychlost vyřizování požadavku na vydání náhradního cestovního dokladu nikterak ovlivnit (viz rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2020, č. j. 10 Azs 29/2020-28, body 15 a 17).*“
22. Jedním z předpokladů řádného postupu žalovaného je úplné a srozumitelné odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 – 79: „*Správní orgán musí v odůvodnění vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.*

lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Pouze v případě, kdy jsou shora uvedené úvahy obsaženy ve správním rozhodnutí a dle své povahy mají oporu ve správním spisu, mohou se soudy ve správním soudnictví ujmout své přezkumné činnosti a posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či ho nezneužil (§ 78 odst. 1 in fine s. ř. s.).“

23. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že dne 1. 2. 2023 mu bylo doručeno sdělení Ředitelství služby cizinecké policie, ve kterém toto uvedlo, že byly ze strany ŘSCP provedeny všechny úkony, které je třeba realizovat ke zjištění totožnosti žalobce a vystavení náhradního cestovního dokladu. Veškeré dokumenty byly dne 8. 12. 2022 zaslány na Velvyslanectví Marockého království v ČR. Dne 4. 1. 2023 bylo tamtéž zasláno dožádání ohledně stavu věci a totéž bylo učiněno znovu 16. 1. 2023. Do současné doby ŘSCP na tato dožádání neobdrželo žádné sdělení. Dne 31. 1. 2023 bylo s daným velvyslanectvím hovořeno telefonicky. Tamním zástupcem bylo sděleno, že v současné době nadále probíhá ověřování totožnosti cizince u příslušných orgánů v Marockém království. Dále bylo rovněž sděleno, že nejsou ze strany velvyslanectví schopni určit dobu, po kterou bude ještě tento proces probíhat u příslušných orgánů v Marockém království. ŘSCP ve svém vyjádření také uvedlo, že je v otázce ověření totožnosti a následného vydání náhradního cestovního dokladu závislé na Velvyslanectví Maroka, které jediné může tyto kroky provést. K době potřebné pro ověření totožnosti cizince přispívají také skutečnosti, zda správní orgán poskytl dostatek informací k osobě ověřovaného cizince. Od začátku roku 2022 do současnosti bylo ze strany ŘSCP požádáno o ověření totožnosti u 105 osob uvádějících státní příslušnost Marocké království. Z tohoto počtu se u 8 osob podařilo ověřit jejich totožnost a Velvyslanectvím Maroka byl 5 osobám vydán náhradní cestovní doklad a u 3 osob proběhla realizace správního vyhoštění. U zbylých 2 je realizace připravována. Doba ověření trvala minimálně 90 dnů, v některých případech byla i delší a náhradní cestovní doklad byl vydán za dalších 14 dnů. Doba ověřování totožnosti je u osob uvádějících státní příslušnost Marocké království ze strany Velvyslanectví Maroka individuální a nelze v žádném případě stanovit přesnou lhůtu pro ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu. ŘSCP také sdělilo, že žalobci byl několikrát nabídnut dobrovolný návrat do země původu, což odmítl s tím, že se tam nechce v žádném případě vrátit. V případě, že bude Velvyslanectvím Maroka (dále jen „velvyslanectví“) doklad vydán, bude přistoupeno k zajištění realizace správního vyhoštění s policejní eskortou prostřednictvím komerčního leteckého spojení. Bude třeba zajistit letenky pro cizince a policejní eskortu, ubytování pro policejní eskortu a požádat o informování příslušných policejních marockých orgánů o příletu žalobce a zajistit jeho převzetí prostřednictvím velvyslanectví. Dále bude požádáno o poskytnutí součinnosti pro policejní eskortu. Pokud nebude dostupný přímý let, bude nutné rovněž zajistit povolení tranzitu. K samotnému plánování eskorty dochází minimálně 30 dní před plánovaným letem vzhledem k časové náročnosti – spolupráce na diplomatické úrovni. ŘSCP je z jeho úřední činnosti známo, že velvyslanectví spolupracuje a totožnost cizinců ověřuje, proto nelze předjímat neověření. Správní orgán nebyl oprávněn ke dni vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění správní vyhoštění realizovat vzhledem k absenci cestovního dokladu žalobce. Dle něj existuje reálný předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění, a to ve

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

stanovené době zajištění, realizace vyhoštění je potenciálně možná. Jak vyplývá ze zprávy ŘSCP, byly úkony směřující k ověření totožnosti žalobce započaty, ŘSCP komunikuje s velvyslanectvím. Ze zprávy ŘSCP nelze přesně určit časový interval pro realizaci vyhoštění, avšak správnímu orgánu je známo, že ověření totožnosti a následné vydání náhradního cestovního dokladu je v době prodloužení zajištění potenciálně možné.

24. K tomu soud uvádí, že namítanou neurčitost očekávaného termínu vydání náhradního dokladu, respektive pochybnosti o tom, zda bude tento vůbec vydán, ve vztahu k přiměřenosti prodloužení zajištění je třeba předně vnímat v kontextu toho, že žalobce při výsledku sdělil, že svůj cestovní doklad nechal v Turecku, a poté pokračoval svévolně (záměrně) bez něj směrem do EU. Byl to předně sám žalobce, kdo zapříčinil absenci dokladu a potřebu ověřovat jeho totožnost a žádat o vydání dokladu náhradního. Ze spisu je zřejmé, že příslušnými orgány byly činěny úkony směřující k ověření totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu a ŘSCP nyní vyčkává na reakci marockých orgánů. Délka doby potřebné pro ověření nebyla v době vydání napadeného rozhodnutí postavena najisto, nicméně žalovaný ji nemůže ovlivnit, kdy ze sdělení ŘSCP ze dne 1. 2. 2023 se podává, že proces ověřování totožnosti probíhá a dle žalovaného je reálný předpoklad, že k vydání náhradního cestovního dokladu v dohledné době dojde.
25. Soud nesdílí názor žalobce, že správní orgány nepostupují v řízení aktivně a svědomitě. Žalovaný zohlednil sdělení ŘSCP, které mu bylo doručeno dne 1. 2. 2023. Z tohoto vyjádření mj. vyplývá, že téhož dne bylo ŘSCP na základě telefonické komunikace ze dne 31. 1. 2023 zjištěno, že nadále probíhá ověřovací proces u příslušných orgánů Maroka, přičemž nelze odhadnout délku jeho dalšího trvání. ŘSCP rovněž již předtím (4. 1. a 16. 1. 2023) urgovalo svůj dotaz ohledně žádosti o ověření totožnosti a vydání dokladu ze dne 8. 12. 2022. Žádost o ověření totožnosti žalobce byla sepsána dne 12. 11. 2022, tedy ve stejný den jako bylo vydáno rozhodnutí o žalobcově zajištění a správním vyhoštění. Dne 8. 12. 2022 byly dokumenty ŘSCP odeslány na Velvyslanectví Marockého království. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci 23. 11. 2022. Soud aktivitu správních orgánů shledává dostatečnou, ostatně sám žalobce nekonkretizuje, v čem by podle něj mělo pochybení českých správních orgánů spočívat, v jakém okamžiku mělo být postupováno jinak. Přestože nebyl ze strany Maroka sdělen očekávaný termín vydání dokladu, byly činěny adekvátní kroky, a to, jak bylo uvedeno, v adekvátním časovém sledu.
26. Soud neshledal ani namítané pochybení žalovaného v tom, že by odůvodnění rozhodnutí mělo obsahovat pouze přepsané důvody pro zajištění z předchozího rozhodnutí a že by bylo doplněno o nedostatečnou reakci Velvyslanectví Maroka na písemný dotaz a na telefonický dotaz ze dne 31. 1. 2023. Žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně zdůvodnil veškeré skutečnosti, které jej k němu vedly. Vzhledem k tomu, že se žádné skutkové okolnosti v případě žalobce, pokud jde o jeho pobytovou historii či možnost uložení zvláštních opatření, nijak nezměnily, žalovaný se logicky zaměřil na odůvodnění možnosti realizace správního vyhoštění v prodloužené době zajištění. Není rovněž pravdou, že by ŘSCP nemělo do vydání rozhodnutí žádnou reakci, neboť provádělo zmíněné urgencye a informace získalo právě prostřednictvím telefonické komunikace. Podmínky pro vycestování byly žalovaným adekvátně vytvořeny, žalovaný činil veškeré potřebné kroky, které ve svém rozhodnutí řádně zdůvodnil, což platí i o postupu ŘSCP.
27. Žalovaný do svého odůvodnění uvedl úvahu o tom, zda je správní vyhoštění potenciálně možné a v jakém časovém výhledu (doba prodloužení zajištění). Jeho postup byl vysvětlen Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

v rozhodnutí o zajištění, nyní adekvátně doplněn v návaznosti na již realizované kroky, které byly detailně v rozhodnutí o prodloužení zajištění popsány ve smyslu vyjádření ŘSCP, které žalovaný obdržel.

28. Ze strany ŘSCP byly prezentovány také údaje týkající se toho, u kolika osob udávající státní příslušnost Maroko se podařilo za poslední období ověřit totožnost a vydat náhradní doklad. Bylo sděleno, že od začátku roku 2022 do současnosti bylo ze strany ŘSCP požádáno o ověření totožnosti u 105 osob uvádějících státní příslušnost Marockého království. Z tohoto počtu se u 8 osob podařilo ověřit jejich totožnost a 5 osobám byl velvyslanectvím vydán náhradní cestovní doklad a u třech osob již proběhla realizace správního vyhoštění. Doba ověření trvala minimálně 90 dnů, v některých případech byla i delší a náhradní cestovní doklad byl vydán za dalších 14 dnů.
29. Žalovaný popsal, jaké konkrétní kroky bude ve věci potřeba učinit a provedl i jejich časový odhad. Uvedl, že zajištění bylo prodlouženo o 90 dnů s přihlédnutím k vyjádření ŘSCP. Žalovaný je nucen vyčkat reakce dožadovaného státu, přičemž doba vydání náhradního cestovního dokladu je různá. Obvykle se tato doba u států z třetích zemí pohybuje kolem 40-60 dnů (dle individuálního případu může být i delší). Žalovaný poukázal na to, že dle tohoto sdělení byla žalobci opakovaně nabídnuta možnost dobrovolného návratu, kterou odmítl využít. Uvedl rovněž podrobně očekávaný průběh samotné realizace vyhoštění. V případě, že bude Velvyslanectvím Maroka doklad vydán, bude přistoupeno k zajištění realizace správního vyhoštění s policejní eskortou prostřednictvím komerčního leteckého spojení. Bude třeba zajistit letenky pro cizince a policejní eskortu, ubytování pro policejní eskortu a požádat o informování příslušných policejních marockých orgánů o přiletu žalobce a zajistit jeho převzetí prostřednictvím marockého velvyslanectví. Pokud nebude dostupný přímý let, bude nutné rovněž zajistit povolení tranzitu. Bylo přihlédnuto k době potřebné pro zabezpečení přepravních dokladů, doba vyřízení všech náležitostí samotné realizace vyhoštění včetně policejní eskorty se pohybuje kolem 30 dnů.
30. Podle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců je povinností cizince pobývat na území (ČR) pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu. Žalobce v žalobě nezpochybnil závěr žalovaného, podle kterého obě tyto povinnosti porušil a z jeho podání ani obsahu správního spisu se nepodává, že by pro něj platila výjimka z výše uvedených povinností, ať již podle zákona o pobytu cizinců nebo podle jiného zákona. Logickým a předpokládaným důsledkem neoprávněného pobytu cizince na území ČR je jeho vyhoštění, nejsou-li dány zákonné překážky pro tento postup, které však v případě žalobce zjištěny nebyly. Do doby, než bude možné správní vyhoštění fakticky realizovat, lze cizince podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajistit, pokud je (mimo jiné) důvodné nebezpečí, že by mohl vyhoštění mařit nebo ztěžovat.
31. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že důvody zajištění i po uplynutí původní 90 denní lhůty trvají. Z výpovědi žalobce před správním orgánem vyplývá, že z Maroka odešel z ekonomických důvodů, následně svévolně cestoval do Turecka a Evropy, jeho cílovou zemí je Itálie. Nejvyšší správní soud již ve svých dřívějších rozhodnutích vyslovil, že cizince lze podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajistit mimo jiné právě v případě, že jde o nelegálně pobývajícího cizince deklarujícího záměr pokračovat do další země EU (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016 č. j. 8 Azs 171/2015-52). Žalobce při výslechu opakovaně uvedl, že se do Maroka nevrátí, jeho prvotní záměr dostat se do Itálie z finančních důvodů stále trvá.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

32. Namítanou nepřezkoumatelnost odůvodnění napadeného rozhodnutí soud neshledal. Zároveň žalovaný postupoval řádně ve spolupráci s ŘSCP a příslušným velvyslanectvím.
33. Taktéž námitku žalobce, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření na místo zajištění, soud neshledal důvodnou.
34. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly*, b) *složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“)* cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; *peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“)*, c) *povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly*.
35. Uvedená opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění.
36. K možnosti uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žalovaný konstatoval, že se neztotožňuje s tím, že by žalobce splnil povinnost tam uvedenou. Na území nemá žalobce žádnou adresu, kde by pobýval. Setrvání v ČR nemá ani v plánu, neboť ČR pouze projížděl. Žalobce zde rovněž nemá žádný majetek a nedisponuje ani finančními prostředky. Dle žalovaného je reálné, že žalobce nebude zvláštní opatření respektovat. Žalovaný vyloučil rovněž možnost aplikace zvláštního opatření dle písm. b) daného ustanovení. Žádná záruka nebyla složena ani nabídnuta, žalobce nedisponuje dostatečnými prostředky. Žalovaný rovněž shledal jako nemožné uložit žalobci zvláštní opatření dle písm. c) a d) daného ustanovení.
37. Lze shrnout, že jednotlivá zvláštní opatření nemohla být podle použita, neboť by nebyla účelná. Žalobce nedisponuje cestovním dokladem, svévolně cestoval v rámci jednotlivých evropských zemí, aniž by si vyřídil náhradní doklad, vycestovat zpět do země původu nehodlá, opakovaně uvedl, že směřuje i nadále do Itálie, kde chce požádat o azyl. Soud sdílí závěr žalovaného, že s ohledem na uvedené skutečnosti nebyly dány záruky, že by uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců bylo efektivní, naopak existovalo riziko, že by žalobce zvláštní opatření nesplnil.
38. Soud se ztotožňuje s názorem žalobce, že je nezbytné posuzovat možnost uložení zvláštních opatření individuálně s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem daného případu, nicméně má za to, že v případě žalobce bylo posouzeno řádně. Žalovaný se dostatečně zabýval tím, zda mírnější opatření účinná.
39. Rozhodnou námitkou žaloby je nerealizovatelnost vyhoštění občanů Maroka.
40. Východiskem pro prodloužení zajištění je realizovatelnost účelu zajištění cizince, tj. jeho vyhoštění. Cizinec může být zajištěn jen v případě, že lze předpokládat, že účel zajištění

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

bude naplněn, tj. že cizinec bude z území ČR skutečně vyhoštěn během doby, po kterou může trvat jeho zajištění (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 6. 2017, č. j. 10 Azs 101/2017-28, č. 3628/2017 Sb. NSS, bod 10). Správní orgán je proto při rozhodování o zajištění cizince povinen předběžně posoudit, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Pokud je odpověď záporná, nelze o zajištění cizince rozhodnout (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS), přičemž tyto závěry lze použít i na rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2016, č. j. 4 Azs 18/2016-43). *Nutno podotknout, že v řízení o prodloužení zajištění nebylo nutné postavit najisto, že vyhoštění stěžovatele bude skutečně možné. Postačilo posouzení potenciality vyhoštění* (NSS č. j. 10 Azs 29/2020 – 28). Vzniká tak otázka definice potenciality vyhoštění zajištěného cizince v případě problematického procesu ověřování totožnosti cizince jakožto prvotního předpokladu realizace vyhoštění. Pokud země původu odmítá spolupracovat při ověřování totožnosti cizince, je dána překážka vyhoštění a tedy i zajištění. Výslovné odmítnutí mezinárodní spolupráce bude zřejmě výjimečný jev, lze více očekávat stav nepředvídatelné a laxní spolupráce ze strany země původu. V takovém případě je potencialita vyhoštění určena kvantitativní úspěšností dokončení procesu ověření totožnosti zajištěných cizinců. Soud se ztotožňuje s rozsudky Krajského soudu v Brně č. j. 41 A 44/2022 – 18 a č. j. 22 A 25/2022 – 21, že 3 % pravděpodobnost ověření totožnosti zajištěných cizinců u zastupitelského úřadu Maroka nedosahuje požadované četnosti, aby bylo možné považovat vyhoštění zajištěného státního příslušníka Maroka za potenciálně možné. Pokud by soud akceptoval takto nízkou míru úspěšnosti ověření totožnosti zajištěných cizinců, musel by akceptovat i nižší jednotky procent, kdy níže klesat lze jen dvakrát (2 a 1 %). Jakkoli význam pojmu potenciální značí možné, uskutečnitelné, při restriktivním výkladu nikoli vyloučené, je nutné v případě znalosti výskytu naplnění případné potenciality nalézt kvantitativní hranici určující potencialitu, pokud má skutečně platit zásada, že zajištění cizince je mimořádné opatření se zřetelem k významu ochrany osobní svobody jednotlivce. Smyslem společné azylové i pobytové evropské politiky není pouhá existence jejich procesních institutů, nýbrž skutečné naplnění jejich cílů. Avšak ani v uvedených rozsudcích Krajského soudu v Brně č. j. 41 A 44/2022 – 18 a č. j. 22 A 25/2022 – 21 nebyla nízká úspěšnost ověření totožnosti marockých státních příslušníků výlučným důvodem pro zrušení jejich zajištění, nýbrž východiskem pro zjištění nepřezkoumatelnosti doby zajištění. Tedy „pouze“ kladla na žalovaného vyšší nároky na odůvodnění doby zajištění, viz. rozsudek č. j. 22 A 25/2022 – 21 : *Výše uvedené závěry jistě nelze zobecnit tak, že by do budoucna bylo zajištění občanů Maroka za účelem správního vyhoštění vyloučeno, okolnosti komunikace se zastupitelským úřadem se mohou v čase měnit. Za současné situace však napadené rozhodnutí nemůže obstát, neboť odůvodnění doby zajištění vůbec neodpovídá okolnostem nynější věci, v níž naopak lze důvodně pochybovat o naplnění účelu zajištění.* Dle rozsudku č. j. 41 A 44/2022 – 18 *neurčité odůvodnění rozhodnutí o zajištění na 90 dnů ovšem nemůže podle krajského soudu obstát. Pokud žalovaná nedokázala přesněji odhadnout, jak dlouho budou jednotlivé fáze vyhošťovacího procesu trvat, měla ve světle výše citované judikatury a konstantní praxe zdejšího soudu zajistit žalobce na kratší dobu (než 90 dnů).*

41. V posuzované věci nebyl žalovaný pasivní (srovnej skutkové okolnosti v uvedeném rozsudku č. j. 22 A 25/2022 – 21). Soud shledává prodloužení zajištění žalobce o 90 dnů za opodstatnitelné, neboť je zjevná aktivita žalovaného ve smyslu ověření totožnosti žalobce a údaje o četnosti a době ověření totožnosti velvyslanectvím Maroka zavdávají opodstatněnost prodloužení doby zajištění o 90 dnů a nikoli o dobu kratší, jestliže není Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

v dispozici žalovaného přesněji odhadnout dobu ověření totožnosti a četnost úkonů zcela odpovídá záměru žalovaného žalobce vyhostit co nejdříve, až to bude možné (srovnej rozsudek č. j. 41 A 44/2022 – 18). Úkony správních orgánů již učiněné předznamenávají následný postup správních orgánů a jsou tak nejrelevantnějším osvědčením budoucí aktivity správních orgánů a tím i podmínek prodloužení zajištění.

42. Soud si je vědom toho, že dosud převažují rozhodovací praxe krajských soudů akceptuje bez dalšího reálnost vyhoštění státních příslušníků Maroka (rozsudky Krajského soudu v Ostravě č. j. 72 A 47/2022-18 ze dne 9. 12. 2022, č. j. 18 A 1/2023-24 ze dne 11. 1. 2023, č. j. 20 A 1/2023-52 ze dne 16. 1. 2023, Krajského soudu v Plzni č. j. 16 A 14/2022-48 ze dne 7. 6. 2022 č. j. 33 A 29/2022-23 ze dne 11. 1. 2023, Městského soudu v Praze č. j. 19 A 7/2023 – 29 ze dne 10. 3. 2023).
43. V dané věci však má soud za to, že takto nízká pravděpodobnost ověření totožnosti zajištěného cizince má relevanci ve smyslu překážky realizace vyhoštění, nikoli však natolik absolutní, aby bez dalšího vyloučila zajištění cizince, neboť jednou zjištěný údaj o nízké míře ověření totožnosti státních příslušníků určité země by vedl k vyloučení jakéhokoli dalšího cizince tvrdícího shodnou státní příslušnost, aniž by bylo možné dosud nepříznivou míru ověření totožnosti takových cizích státních příslušníků zvrátit, neboť žalovaný nebude provádět ověření totožnosti cizince, který není zajištěn, kdy lze presumovat neúčinnost zvláštního opatření a následnou nedosažitelnost cizince a tím i zmaření jeho vyhoštění.
44. V případě nízké míry ověření totožnosti cizince určité země je rozhodné, zda země původu cizince účinně komunikuje s ŘSCP, neboť nelze vyloučit nepravdivá tvrzení cizinců ohledně státní příslušnosti. Zejména je nutné akceptovat skutečnost, že možnost ověřit totožnost v zemi původu cizince bude diametrálně odlišná od ČR, s čímž počítá § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Soud si je vědom preventivního účinku zajištění ve smyslu vytvoření překážky pro tranzitní trasy ilegálních uprchlíků přes území ČR, ale bez ohledu na zvýšenou ochranu práva na osobní svobodu, má za to, že nelze pominout účel samotného zajištění. Účelem zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců není potrestat cizince, případně pozdržet jeho tranzit do cílové země, ale vytvořit předpoklady pro jeho vyhoštění. Není tak účelné zajišťovat cizince, u něhož je možnost realizace vyhoštění v zásadě mizivá. Vždy tak bude rozhodný souběh skutkových okolností – nižší pravděpodobnost ověření totožnosti cizince bude odpovídat požadavek o to intenzivnější aktivity českých orgánů za účelem zjištění identity cizince.
45. Ze sdělení ŘSCP vyplývá, že u proces ověřování totožnosti žalobce marockými úřady probíhá, je tak dána možnost potvrzení nebo vyvrácení jeho totožnosti a tedy i potencialita jeho vyhoštění. Prvotní zajištění marockého státního příslušníka dle soudu není vyloučeno, avšak s každým dalším prodloužením doby jeho zajištění bude úměrně delší době zajištění růst požadavek na osvědčení potenciality jeho vyhoštění.
46. Soud neshledal důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
47. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku soud zamítl, neboť přiznání odkladného účinku žaloby proti zajištění cizince je vyloučeno, jelikož by se nejednalo o prozatímní procesní řešení, ale o řešení konečné, neboť by vedlo k ukončení zajištění žalobce, čímž by byl popřen smysl následného rozhodování ve věci, jestliže žalobce byla zajištěna z důvodu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

obavy z maření rozhodnutí. Přiznání odkladného účinku by mělo shodné konečné účinky jako vyhovění žalobě.

48. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 16. 3. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.

soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.